

De Minister van Financiën
Ir. J.R.V.A. Dijsselbloem
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Onderwerp

Schatkistbankieren en het Depositogarantiefonds

Geachte heer Dijsselbloem,

Op 25 september j.l. is DNB op de hoogte gebracht van uw voornemen om het Depositogarantiefonds ('DGF') alsnog een aanwijzing tot schatkistbankieren te geven. Dit voornemen heeft DNB verrast. De kwestie is meer dan zeven maanden geleden voor het laatst besproken en daarbij bleven tal van vragen open. Gezien de mogelijk forse consequenties van schatkistbankieren voor (de uitvoerbaarheid van) het depositogarantiestelsel ('DGS') zet ik in deze brief, te uwer overweging, vier belangrijke zorgen uiteen.

1. Interactie met doel Bankenunie en financiële stabiliteit

Het recente verleden heeft aangetoond hoe belangrijk het is dat tijdens een bankencrisis de Staat beschermd is tegen potentiële spillovers vanuit het bankwezen richting de overheidsfinanciën. Bij schatkistbankieren leidt het falen van een bank via beroep op het DGF tot een toename van de EMU-schuld, aangezien het bankfalen de facto wordt opgevangen door de overheidsfinanciën.

In kritieke omstandigheden spelen tevens liquiditeitsrisico's een rol. Zodra een beroep wordt gedaan op het DGS zal het Agentschap onaangekondigd een bedrag van mogelijk miljarden uit de markt moet trekken. Hoewel de Staat op dit moment een uitstekende markttoegang heeft, moet – juist ten behoeve van een crisisinstrument als het DGS – rekening worden gehouden met een somber scenario.

Bovenstaande argumenten komen naar voren in uw kamerbrief uit november 2012. In deze brief is uiteengezet waarom, met het oog op financiële stabiliteit, het van belang is dat de middelen van het DGF niet worden verweven met de

De Nederlandsche Bank N.V.

Prof. dr. K.H.W. Knot
President

mr. F. Elderson
Directeur

Postbus 98
1000 AB Amsterdam
020 524 91 11
www.dnb.nl

Handelsregister 3300 3396

Datum

29 september 2017

Ons kenmerk

T052-382353425-33

financiële positie van de Staat.¹ Deze argumenten blijven onverminderd relevant en winnen aan kaart nu onder de BRRD bankfaillissement, in combinatie met een uitkering door het DGS, gemeengoed is geworden.

Datum

29 september 2017

Ons kenmerk

T052-382353425-33

II. DGS-regelgeving schrijft gediversificeerd beleggingsbeleid voor

Omwille van het minimaliseren van concentratie- en liquiditeitsrisico is een conservatief maar gediversificeerd middelenbeheer voor het DGF van cruciaal belang. Deze uitgangspunten staan voorgeschreven in de Nederlandse DGS-regelgeving, de Europese DGS-richtlijn en de mondiale standaarden voor de depositogarantiestelsels.² In het eurogebied zijn ons geen DGS-organisaties bekend die hun middelen verplicht in de schatkist aanhouden. Uitzondering is het Belgische DGS, uitgevoerd door het ministerie van Financiën. Naar aanleiding van de aanbevelingen uit de recente IMF FSAP werkt België juist aan een transitie naar fondsofbouw buiten de schatkist.

III. Operationele consequenties van schatkistbankieren zijn ongewis

Het DGF heeft de unieke taak om enerzijds circa EUR 4 miljard duurzaam te beheren en anderzijds in staat te zijn op elk moment binnen enkele werkdagen te kunnen uitkeren aan honderduizenden rekeninghouders. Die taak stelt bijzondere eisen aan de operationele slagkracht van het DGF en de wijze waarop geldstromen zijn ingericht. Een overgang naar schatkistbankieren heeft operationele gevolgen en risico's die afbreuk kunnen doen aan deze slagkracht.

Conform de geldende bepalingen werkt DNB sinds 2015 aan de opbouw van het DGF en de operationalisatie van het fondsbeheer. Hierbij zijn de nodige investeringen gedaan. Zo dragen banken de kwartaalpremies aan het DGF af op basis van geautomatiseerde TARGET2-incasso's. Deze constructie garandeert tijdige opbouw van het fondsvermogen. Het is op dit moment niet duidelijk hoe dit model zich verhoudt tot schatkistbankieren, dat gebaseerd is op het gebruik van een commerciële bankrekening door het DGF.

¹ TK 2012-2013, 33 227 nr. 5.

² Er gelden de volgende bepalingen:

- De Nederlandse DGS-regelgeving schrijft voor dat "de financiële middelen van het depositogarantiefonds op voldoende gediversificeerde wijze belegd worden" (artikel 29.19 van het Bbpm)
- De Europese DGS-richtlijn schrijft voor dat de middelen in het depositogarantiefonds "met laag risico en op voldoende gediversificeerde wijze belegd moeten worden." (artikel 10 van Richtlijn 2014/49/EU)
- De mondiale DGS-standaarden (*IADI Core Principles*) bepalen dat een depositogarantiefonds de verantwoordelijkheid moet hebben om zelfstandig een conservatief beleggingsbeleid te bepalen waarmee kan worden voldaan aan de liquiditeitsvereisten voor het DGS.

Ook geldt dat de inrichting van de DGS-uitkeringsorganisatie is gebaseerd op de combinatie van fondsbeheer door DNB en het uitkeren aan rekeninghouders vanaf een TARGET2-rekening die het DGF bij DNB aanhoudt. Het minimaliseren van tussenliggende schakels in de financiering van het DGS sluit aan bij de wettelijke eis om binnen de termijn van 7 werkdagen aan depositohouders te kunnen uitkeren. Dit is niet alleen van belang om te voldoen aan de verwachtingen van depositohouders, maar ook om het vertrouwen in het DGS te waarborgen. Het belang van directe en snelle geldstromen is recentelijk onderkend in de uitvoering van de DGS-coulanceregeling.

Datum

29 september 2017

Ons kenmerk

T052-382353425-33

De keuze voor het gebruik van een eigen TARGET2-rekening voor DGS-uitkeringen uit het DGF is bovendien ingegeven door veiligheidsoverwegingen die samenhang met de omvang en snelheid van de potentiële geldstromen naar depositohouders. Op basis van de TARGET2-constructie heeft DNB samen met Equens extra maatregelen genomen om cybercrime te voorkomen.

Op dit moment heeft DNB geen zicht op de omvang van de operationele en financiële consequenties bij een keuze voor schatkistbankieren. Duidelijk is wel dat de ontwikkelde processen en systemen voor premieheffing en uitkeringen niet zijn ingericht op gebruik van een derde commerciële rekening.

Tegelijkertijd heeft DNB recent ambitieuze eisen gesteld aan banken (de regelgeving voor individuele klantbeelden) om uiterlijk eind 2018 voorbereid te zijn op de noodzakelijke gegevensaanlevering die een DGS-uitkeringstermijn van 7 werkdagen ondersteunt. Deze transitie vergt een forse investering van de banken en het is daarom van groot belang dat ook de DGS-uitkeringsorganisatie tijdig gereed is voor de stap naar 7 werkdagen.

IV. Interactie met (achtervang)financiering door bankwezen

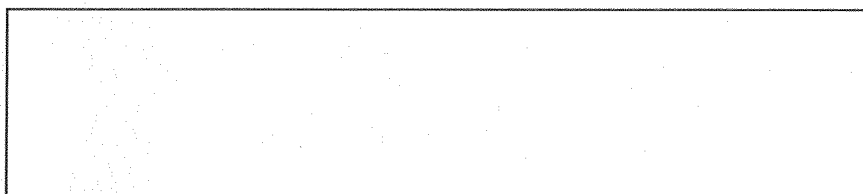
Het laatste punt dat DNB u wenst mee te geven betreft het intensieve overleg dat het DGF op dit moment voert met de Nederlandse grootbanken om te komen tot een commerciële syndicaatslening met een omvang van enkele miljarden euro. Conform de eisen uit de DGS-regelgeving zal deze lening fungeren als achtervang voor het DGF, mocht de fondsomvang niet toereikend zijn voor een uitkering. De syndicaatslening vormt daarmee – in lijn met het principe dat de sector op eigen benen moet staan – een extra bescherming voor de Staat.

In de context van dit onderhandelingsproces zal een keuze voor schatkistbankieren de banken verrassen. Daarbij geldt dat de sector in het verleden tegenstander is geweest van schatkistbankieren voor het DGF vanwege

de potentiële impact op het fondsrendement op de lange termijn en de mogelijk hogere premies die daardoor noodzakelijk zijn om het fonds op peil te houden.

In het licht van bovenstaande overwegingen acht DNB het verstandig om de potentiële operationele risico's en bijbehorende financiële consequenties nader in kaart te brengen alvorens een definitief besluit te nemen tot al dan niet schatkistbankieren voor het DGF.

Hoogachtend,

K.H.W. Knot

F. Elderson

Datum

29 september 2017

Ons kenmerk

T052-382353425-33